

***Ympäristöministeriön avustushaku vihreän
siirtymän hankkeiden edistämiseksi
&
Pohjois-Karjalan
maakuntakaavan aurinko- ja
tuulivoimapotentiaaliselvitykset***

Pasi Pitkänen 12.06.2025

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Johdanto ja tausta

- Pohjois-Karjala on ollut edelläkävijä 2000-luvulla uusiutuvan energian tuotannossa ja käytössä (v. 2022 noin 72 % maakunnan kaikesta energian käytöstä uusiutuvista energianlähteistä, omavaraisuus 69 %)
- Erityisesti tuulivoiman tuotanto on edennyt muuta maata hitaammin
  - Tutkavaikutukset tuulivoimassa jarruttaneet kehitystä koko ajan
  - Sähköverkon rajoitteet, ei ole ollut selkeää näkymää verkon investoinneista
- Kysyntä ollut sen sijaan vahvaa sekä aurinkovoimalle että tuulivoimalle
- Käynnissä oleva energiamurros olikin yhtenä merkittävänä ajurina vaihemaakuntakaavan käynnistämiseksi 22.5.2023
- Pohjois-Karjalan tahtotila on olla ilmastokestävyyden edelläkävijä ja puhtaista ratkaisuista halutaan luoda aitoa kilpailuetua maakunnan elinkeinotoiminnalle

Aurinkovoimahanke

Hanke 1.8.2024 – 28.2.2025

Budjetti 35 000 euroa

Hankkeen nimi:

*Teollisen mittakaavan aurinkoenergian
tuotannon ja käytön potentiaaliset
alueet Pohjois-Karjalan
maakuntakaavassa 2040*

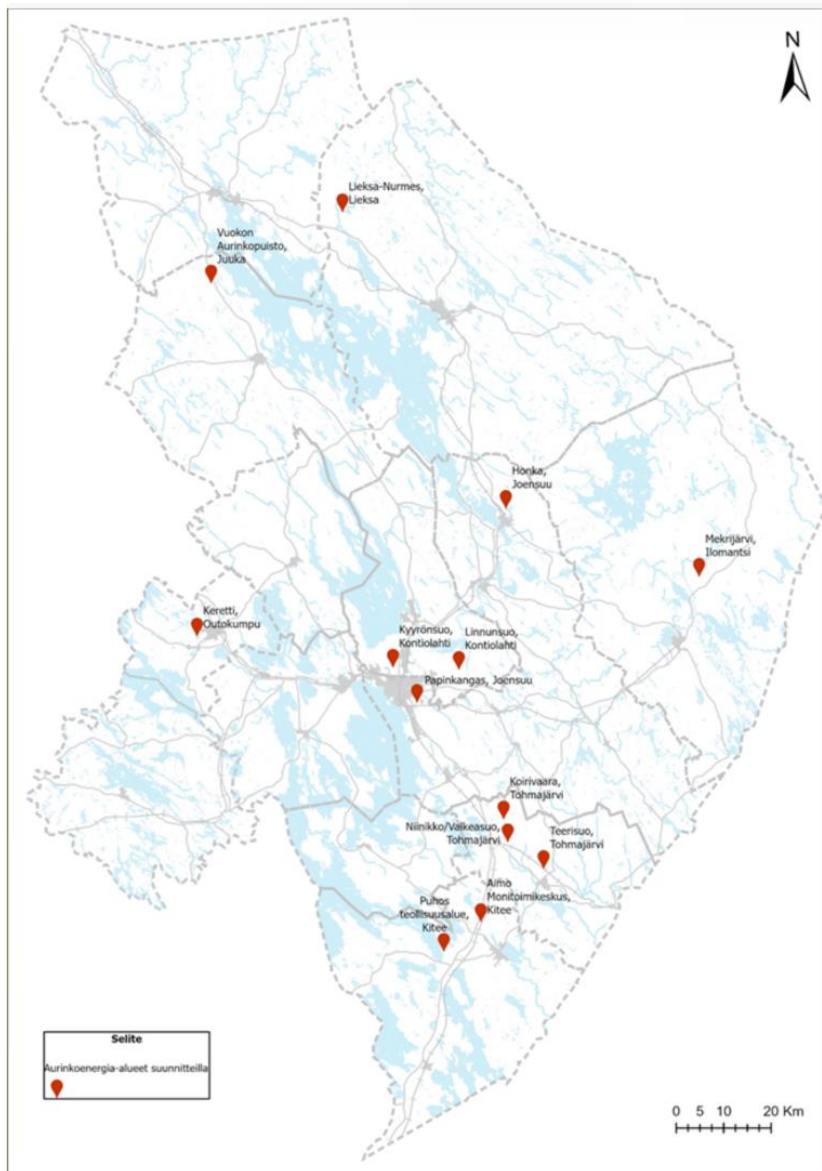

Mitä tehty / selvitetty

- Laadittu selvitys Pohjois-Karjalan potentiaalisista aurinkovoima-alueista maakuntakaavan taustaineistoksi, lähtökohtaisesti etsitty soveltuvia alueita yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden ulkopuolelta läheltä olemassa olevia sähkönsiirtoverkkoja
- Kaikkiaan selvitykseen valikoitui lopulta 34 potentiaalista aurinkovoima-aluetta sekä lisäksi 13 tulevaisuuden potentiaalista aluetta eli yhteensä 47 aluetta, joille laadittiin kohdekortit
- Alueilla Maakunnallinen merkittävyys, pinta-ala lähtökohtaisesti yli 100 ha
- Omana selvitystyönä, taustalla paikkatietotarkastelut, vaikutusten arviointi työpajoineen, käsitelty maakuntakaavan ryhmissä (maakuntakaavatyöryhmä, ohjausryhmä, SOVA-ryhmä ja energiaryhmä)
- Konsulttityönä tarkennettiin sähköverkon riittävyttä ja liitettävyyttä ko. alueiden liittämiseksi verkkoon
- Lisäksi käytiin keskustelut maakunnan bioteollisuuskeskittymien kanssa aurinkoenergian + muun energiantuotannon mahdollisuuksista (pohjalla olemassa olevat bioteollisuusalueiden kohdekortit ja niiden päivitys)
- Tuloksena maakuntakaavaan tuli suunnittelumääräys maakunnallisesti merkittävälle (yli 100 ha) aurinkovoimatuotannolle, ja taustaselvityksenä valmistui helmikuussa 2025 ”Maakunnallisesti merkittävät potentiaaliset aurinkovoima-alueet Pohjois-Karjalassa –selvitys” kohdekortteineen
- Tuloksena myös PK bioteollisuusalueiden kohdekortteja päivitettiin

Vireillä olevat hankkeet

Maakunnassa jo suunnitteilla olevat aurinkovoimahankkeet

Taulukko 1. Vireillä olevat julkiset teollisen kokoluokan (yli 1 MWp) aurinkovoimahankkeet Pohjois-Karjalassa.

Kunta	Nimi	Hankkeen tilanne	MWp
Ilomantsi	Mekrijärvensuo	Vuokrasopimus kunnan kanssa, esiselvitys ok	140
Joensuu	Kontiosuo/Papinkangas	Asemakaavoitus käynnissä	70
Joensuu	Honka	Suunnittelutarveratkaisu vireillä	113
Juuka	Kiteenpuro/Vuokon alue	Osayleiskaava käynnissä	50
Kitee	Aimo	Vuokrasopimus kunnan kanssa vireillä	45
Kitee	Puhos		5
Kontiolahti	Kyyrönsuo	Kaava ja suunnittelutarveratkaisu ok. Laajennuksen lupahakemus vireillä	166
Kontiolahti	Linnunsuo	Luvitus käynnissä	90
Lieksa	Viekin entinen lentokenttä	Lieksa kilpailuttanut alueen ja valinnut toimijan	80
Tohmajärvi	Koirivaara	Suunnittelutarveratkaisu ok	30
Tohmajärvi	Niinikko	Esiselvitys tehty, luvitus käynnissä	60
Tohmajärvi	Teerisuo	Alustava hankesuunnitelma	30
Outokumpu	Keretti	Asemakaavoitus käynnissä	20

Valintakriteereitä kohteille

Taulukko 2. Etäisyyspisteytys.

Sähköverkko (110kV)	Muuntoasema (110kV)	Tieverkko (päällystetty)	Pisteet
0–1 km	0–3 km	0–1 km	3
1–2 km	3–6 km	1–3 km	2
2–3 km	6–10 km	3–5 km	1
> 3 km	> 10 km	> 5 km	0

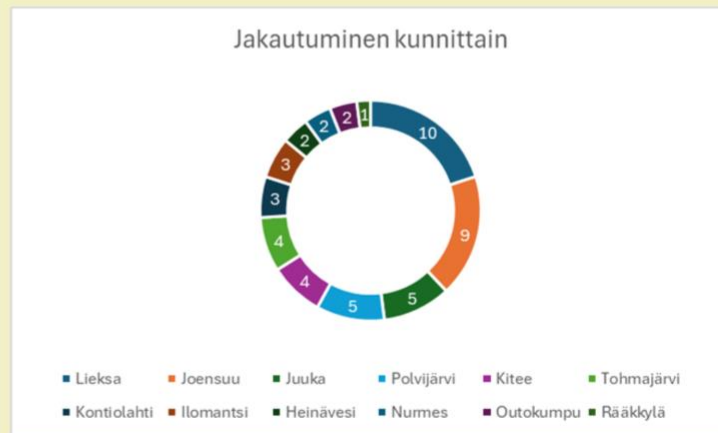
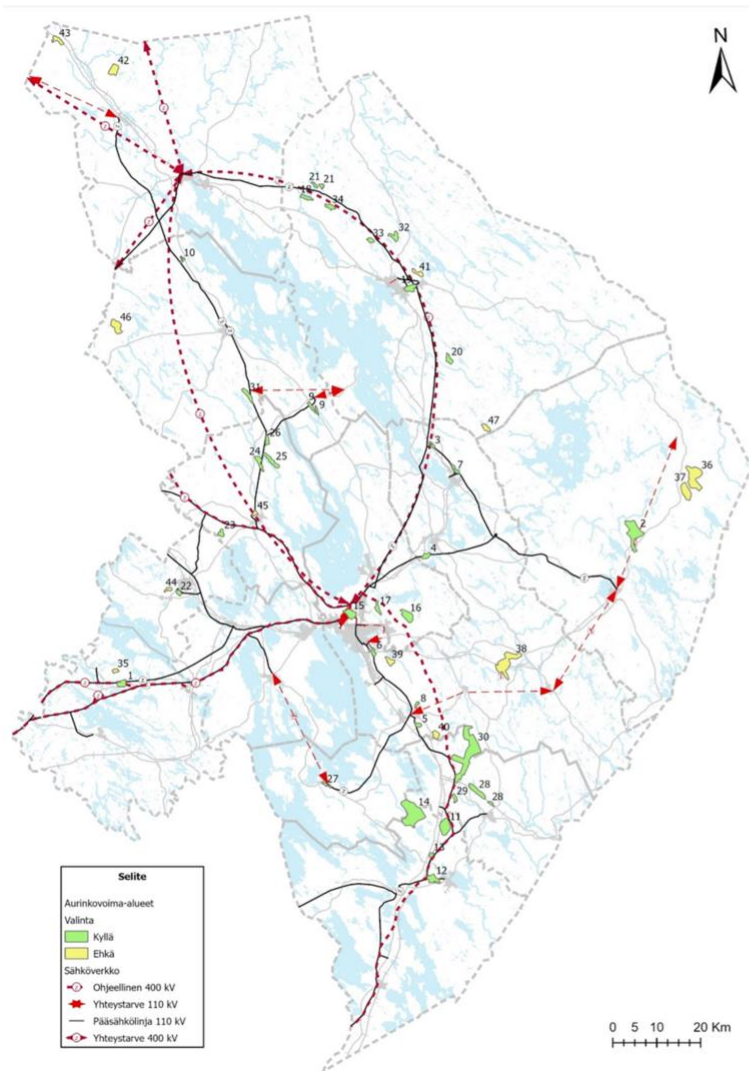
Taulukko 3. Maankäyttöluokituspisteytys.

Alue	Pisteet
Turvetuotantoalue (käytöstä poistunut/poistumassa/tuotannossa)	3
Turvepelto	3
Peltolohkorekisterin ulkopuoliset kivennäismaapeltoalueet (maatalousmaa)	3
Lentokenttäalue (lentokenttäalueiden lähialueet/käytöstä poistuneet kentät)	2
Kitu- ja joutomaat/"kitumetsät" ((LUKE:n kitu- ja joutomaaluokituksen alueet sekä epäonnistunut metsitys/heikko kasvu ojitetuilla suoalueilla (yli 20 vuotta vanhaa metsää alle 4 metrin keskipituudella))	2
Muu soveltuva alue (entinen kaivosalue, soranottoalue, satama-alue, teollisuusalueiden lähiympäristöt)	2
Metsäinen ojitettu suo	1
Peltolohkorekisterissä olevat, mutta pb-merkinnän ulkopuoliset/raja-alueilla olevat peltoalueet (maatalousmaa (rek.))	1

Potentiaalisten aurinkovoima-alueiden valinta

- Pällekkäisanalyysi ->
- Teknistaloudellinen analyysi:
  - Etäisyys sähköverkko, sähköasema ja tieverkko ->
- Maankäyttöluokka pisteytys

Potentiaaliset alueet ja maankäyttö

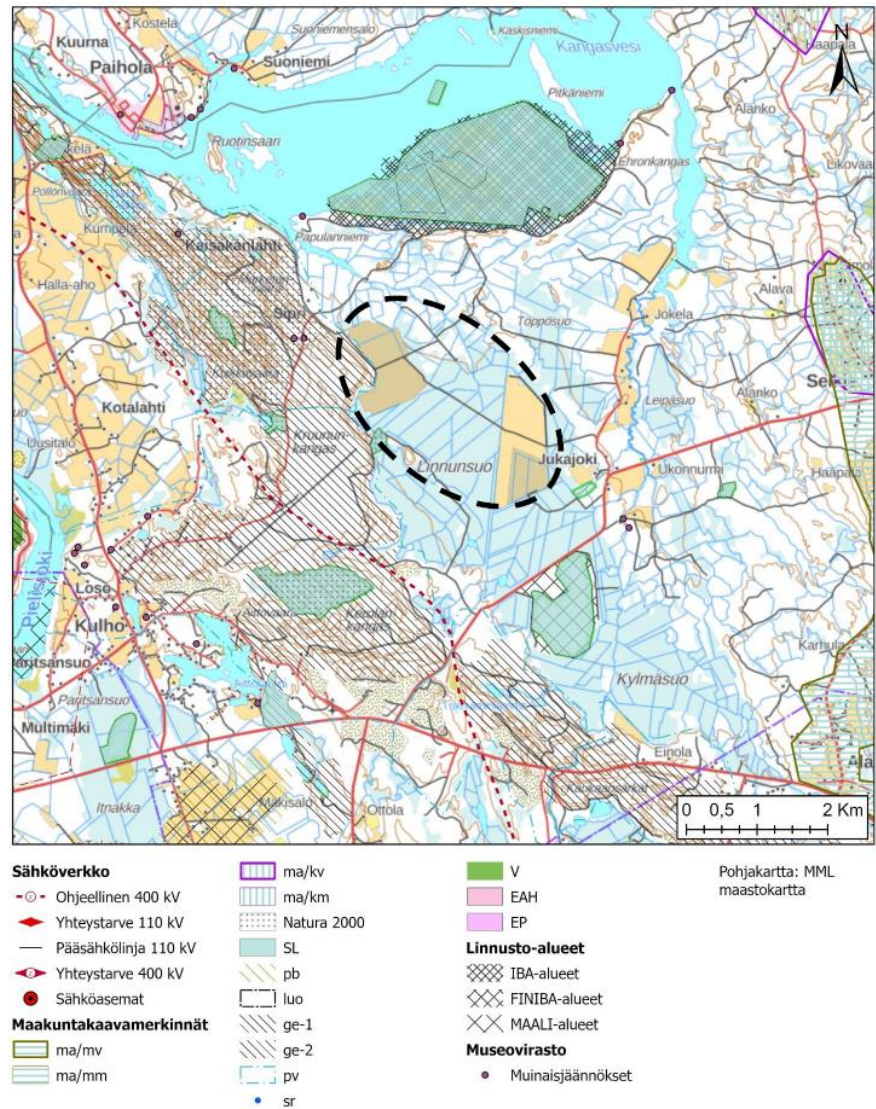

- 34 potentiaalista aluetta
  - 13 000 ha
  - 8600 MWp
  - 7700 GWh
- Lisäksi tulevaisuuden potentiaalisia alueita 13 kpl
  - 5400 ha
  - 3600 MWp
  - 3200 GWh
- Maankäytöllisesti valtaosa turvetuotantoalueita, kitu- ja joutomaita, ojitettuja soita ja turvepeltoja
- Teoreettinen sähkön max tuotanto olisi noin 11 TWh (vertaa Suomi 80 TWh, Pohjois-Karjala 2,5 TWh)

Kohdekortisto ja vaikutustarkastelu

16. Linnunsuo, Kontiolahti

Alueen sijainti ja valikoituminen	Alue sijaitsee Kontiolahdella Kulhosta noin viiden kilometrin päässä koilliseen Linnunsuon entisellä turvetuotantoalueella. Alue koostuu Linnunsuon entisistä turvetuotantoalueista sekä väliin jäävästä ojitetun suon alueesta. Maankäytöllisesti alue soveltuu hyvin aurinkovoimatuotannolle, mutta teknistaloudellisesti kohde sijaitsee kaukana verkosta sekä muuntoasemasta, noin 7,5 kilometrin päässä. Alueella on käynnissä aurinkovoimahanke.		
Pinta-ala (ha), teho (MWp) ja vuosituotto (GWh)	Alueen pinta-ala n. 500 ha ja teoreettinen maksimiteho n. 330 MWp. Laskennallinen vuosituotto 297 GWh. (Hankkeen arvioitu teho 90 MWp)		
Teknis-taloudellinen pisteytys (x/12)	Pisteitä yhteensä	7	
	Etäisyys sähköverkko	0	7,6 km
	Etäisyys muuntoasema	1	7,6 km
	Etäisyys tieverkko	3	0,7 km
	Maankäyttöluokitus	3	Turvetuotantoalue
Vaikutusten arviointi	Maisema- ja kulttuuriympäristövaikutukset Idässä yli viiden kilometrin päässä alueesta sijaitsee Mönnin- ja Selkien valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöalueet sekä Selkien valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue. Lounaassa reilun kahdeksan kilometrin päässä sijaitsee Utrasaarien valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Alueen sisällä ei sijaitse muinaisjäänneitä. Maisema- ja kulttuuriympäristöalueet sijaitsevat kaukana alueesta. Luontovaikutukset Reilun kahden kilometrin päässä alueesta länteen - lounaaseen sijaitsee Pöllönvaaran – Kruununkankaan sekä Paiholan metsän Natura- ja luonnonsuojelualueet, jotka sijaitsevat myös pohjavesi- ja arvokkaalla harjualueella. Alle kolmen kilometrin säteellä alueesta pohjoisessa- ja etelässä sijaitsee myös Pitkärannan- ja Linnunsuon luonnonsuojelualueet sekä tärkeät FINIBA- ja MAALI-linnustoalueet. Vain parin sadan metrin päässä alueesta kaakkoon sijaitsee myös Linnunpuron pieni luonnonsuojelualue. Alue sijaitsee mustaliuskealueella, joka tulee selvittää tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Alueen lähellä sijaitsee useita luontorvoiltaan herkkiä kohteita, jotka tulisi ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa. Alueella on käynnissä hanke, joka on luvituksessa. Sosiaaliset vaikutukset (SVA) Siprin ja Jukajoen alueilla alle kilometrin säteellä suunnittelualueesta sijaitsee noin kymmenkunta asuinrakennusta. Alue sijaitsee peitteisen ojitetun suon ympärillä, joten maisema- ja meluhaittoja ei todennäköisesti merkittävästi aiheudu lähiasukkailla. Ilmasto vaikutukset Hiilivaraston arvioitu muutos (kasvillisuus + maaperä) n. -646 ktCO ₂ vuonna 2055. n. -1299 tCO ₂ / ha Hiilikartta: https://hiilikartta.avoin.org/raportti?planids=760b0619-d6c8-4af5-cb34-1b975d92196e		

Aurinkovoimapuisto korvaisi puhtaalla energiallaan hiilidioksidipäästöjä Suomen sähköntuotannon päästökertoimella vuodessa laskennallisesti 9 504 tCO ₂ /GWh.
Talous- ja työllisyysvaikutukset
Kilnteistöverotuotto elinkaaren ajalta (30 vuotta) laskennallisesti n. 46 M€
Palkkaverotuotto elinkaaren ajalta laskennallisesti n. 3,6 M€
Yhteisöverotuotto elinkaaren ajalta laskennallisesti n. 35 000 €
Maanvuokratuotto elinkaaren ajalta laskennallisesti n. 1,3 M€
Henkilötyövuosiarvio elinkaaren ajalta n. 310

- Yleisiä vaikutuksia tarkasteltu kohteittain
  - Maisema- ja kulttuuriympäristöön
  - Luontoon
  - Sosiaalisiin vaikutuksiin (lähinnä maisema ja melu)
  - Ilmasto
  - Talouteen ja työllisyyteen

Skenaariotarkastelu alueiden sähköverkkoon liitettävyydestä

Skenaarioiden määritelmät

Skenaario 1

Aurinkovoima-alueiden priorisointi tämänhetkisellä sähköverkon kapasiteetilla.

- Aurinkovoima-alueet pisteytetään ja pisteytyksen perusteella valitaan kullekin verkon osalle aurinkovoima-alueet, jotka voitaisiin liittää verkkoon
- Otettu huomioon vain nykyisellään potentiaaliset alueet (1-34).

Skenaario 2

Aurinkovoima-alueiden toteuttaminen maakuntakaavan tavoitetilan mukaisella sähkönverkon kapasiteetilla.

- Aurinkovoima-alueiden pisteytyksessä otetaan huomioon mahdolliset uudet sähköverkon yhteydet. Pisteytyksen perusteella valitaan kullekin verkon osalle aurinkovoima-alueet, jotka voitaisiin liittää verkkoon
- Otettu huomioon nykyisellään ja tulevaisuudessa potentiaaliset alueet (1-47).

Skenaario 3

Yleispiirteinen tarkastelu siitä, mitä vaatisi, että kaikki tarkastelussa mukana olevat alueet voitaisiin liittää sähköverkkoon.

- Skenaariot 1 ja 2 toteutettiin aikataulu- ja resurssirajoitteista johtuen
- Sähköverkon rajoite olemassa, vain 8/34 on liitettävissä nykyiseen verkkoon, toki tilanne elää koko ajan
- Silti 8 aluetta on liitettävissä ja nopeimmat syö hitaat
- 400 kV rakentuminen maakuntaan edellyttää samalla myös 110 kV verkon kehittämistä yhtä aikaa

Vaikuttavuus hankekehitykseen

- On mahdollistanut maakuntakaavan päivitystyön taustalle laaditut välttämättä tarvittavat erillisselvitykset, budjettirahaa ei olisi ollut käytettävissä ko. summia
- Aurinkovoimahankkeita on tullut vireille, tietoisuus potentiaalista ja mahdollisuuksista on yhteydenottojen/käynnissä olevien hankkeiden perusteella kasvanut
- Käyty keskustelua kuntien/elinkeinoyhtiöiden/muiden sidosryhmien sekä osaltaan myös investoreiden/maanomistajien kanssa

*Upeaa, että investoinnit etenevät:
Pohjois-Karjalan ensimmäinen teollisen kokoluokan aurinkovoimahanke
valmistunut keväällä Kiteen Puhokseen teollisuuden käyttöön (4.8 MWp)!*

Suosituks

- Maakunnallinen tarkastelu on ollut erityisen hyvä / toimiva taso käydä potentiaalia läpi ja sille on ollut kysyntää, selvitystä on tehty tarpeeseen
- Valtakunnallinen opas ja lainsäädäntö oli työ aikana keskeneneräinen ja sitä odotettiin, valtakunnallisia linjauksia tarvitaan alueellisten suunnitelmien laadinnassa!
- Materiaalia/esimerkkejä/aineistoja alkaa olla paljon, joten selvityksiä voi tehdä myös omana työnä ja konsulttiselvityksiä vain johonkin tiettyyn osaan, monesti kustannustehokkaampaa ja sitouttaa organisaatiota vahvemmin

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Kiitoksia ja aurinkoista kesäaikaa!

pohjois-karjala.fi

[@pohjois-karjala](https://www.facebook.com/pohjois-karjala)

[@pkliitto](https://twitter.com/pkliitto)

[@pohjois_karjala](https://www.instagram.com/pohjois_karjala)

[linkedin.com/company/
pohjois-karjala](https://www.linkedin.com/company/pohjois-karjala)

[youtube.com/pkmaakuntaliitto](https://www.youtube.com/pkmaakuntaliitto)